

Monumentnummer*: 35973

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 20 juni 1967
Kadaster deel/nr 82630/45

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Utrecht		Utrecht		Utrecht			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Achter de Dom	1			3512 JN	Utrecht		
Domplein	31			3512 JE	Utrecht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Utrecht	B				4180		
Utrecht	B				5580		
Utrecht	B				5582		
Utrecht	B				5517		
Utrecht	B				607		

*Omschrijving***

DOMKERKCOMPLEX. Domkerk, sacristie en librie. Ned. Herv. Kerk, voorheen St. Maartenskerk. Nooit geheel voltooid kruisbasiliek waarvan schip in 1674 door orkaan werd vernietigd. In 1254 eerste steen gelegd voor het koor door Bisschop Hendrik van Vianden, ter vervanging van Romaanse Kathedraal. Tegen eind 13e eeuw omgang met vijf straalkapellen voltooid. Omstreeks 1300 volgens gewijzigd plan de zuiderzijbeuk van het koor met twee aangrenzende kapellen. Vervolgens driemaal gewijzigd plan noorderzijbeuk van koor met kapel tot stand gebracht. Dit derde plan strekte tot leidraad tijdens de volgende bouwperiodes welke zijn beëindiging vond in het 15e eeuwse verdwenen schip. Eind 14e eeuw werk aan de kerk hervat. 2e helft 14e eeuw oostelijke en zuidelijke arm kloostergang met portaal (apart monumentnummer 36077) en zo. zijde van koor. Tijdens de 15e eeuw kwam dwarsschip bij de w. vleugel van de kloostergang en de kapittelzaal (thans aula) (apart monumentnummer 36076) tot stand. In 1480 ging men over tot bouw van vijfbeukig schip met kapellen. In 1495 sacristie oostwaarts uitgebreid. Omstreeks 1517 was het middenschip onder de kap doch bleef onvoltooid. In 1674 verwoestte een orkaan het middenschip. Restauraties hadden behalve in de 19e eeuw het laatst aan de kerk van 1921 tot 1938 plaats. De kloostergang van 1876-1897 en 1962 hersteld. De toren 1901-1931. Tot de inventaris behoren o.a.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beeldhouwwerken. kapitelen en basementen. Muurschilderingen, w.o. Christus aan het kruis (plm 1430) in de Avenneskapel. Tapijtschilderingen op de pijlers. In de kooromgang onttakeld Heilig Graf. Beschadigde altaarretabel. Tomben voor de bisschoppen Guy van Avennes, Jan van Arkel en Joris van Egmond door Romb. Verhulst. Marmer en tombe voor de Admiraal van Gendt (1676). Laatgotisch poortje met beeldhouwde herstelde deur naar sacristie. Overblijfselen renaissance koorgestoelte. Gebeeldhouwde borstweringen. a. Hoofdorgel. In 1831 gemaakt met Hoofdwerk, Bovenwerk, Rugwerk en vrij Pedaal door J. Batz. In 1975 gerestaureerd door de firma Van Vulpen. b. Koororgel. Kabinetorgel, in 1790 gemaakt door G.T. Batz. c. Transeptorgel. Positief ca. 1680 gemaakt door Apollonius Bosch. In 1988 gerestaureerd en geplaatst in een nieuwe kas door de firma Van Vulpen.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

Religieuze gebouwen

Kerk en kerkonderdeel

Kerk